Medi ambient

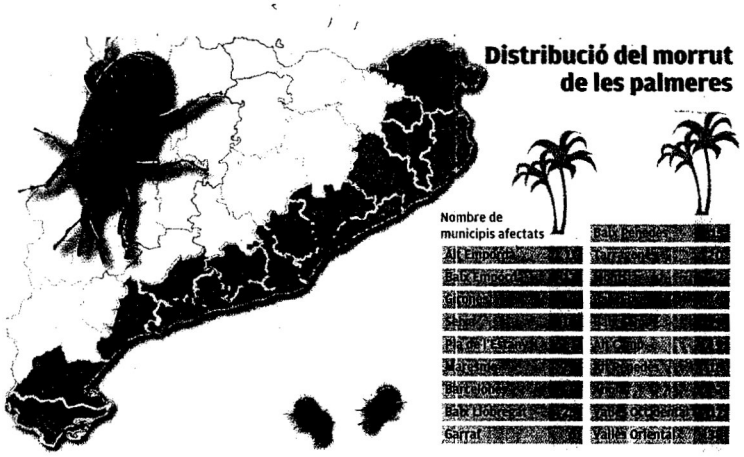
El morrut, batalla perduda

IMPARABLE • La lluita contra la plaga de l'escarabat morrut roig que afecta les palmeres s'estén sense cap control per tot el territori català **RECOMPTE** • Ja no es compta amb dades actualitzades i ara es veu l'eradicació com a impossible

Joan Puntí
GIRONA

El primer cas de palmera afectada per l'escarabat morrut roig *Rhynchophorus ferrugineus* és de l'any 2008, a Hostalric, i sis anys després ja va afectar plenament totes les comarques costaneres gironines sense que, pels experts, ja en sembli possible l'eradicació. El recull estadístic de casos que mantenien en el Departament d'Agricultura de la Generalitat fins fa uns mesos ja s'ha abandonat per falta de col·laboració de molts ajuntaments, que han deixat de comunicar els casos de plantes afectades. A hores d'ara s'intueix que el nombre de palmeres afectades supera de molt el que s'ha comptabilitzat.

En el servei de sanitat vegetal de les comarques gironines admeten que la batalla "sembla perduda". Lluís Batllori, el responsable, afirma que "portar-la cap a l'eradicació sembla impossible". Batllori recorda que la majoria de plantes són de particulars i "ells en són els responsables". El cost dels tractaments preventius i de xoc i també de la tala i eliminació de les plantes infectades i donades per perdudes provoca que molts particulars no actuïn com recomana Agricultura

8.839
palmeres afectades hi ha arreu de Catalunya, segons l'últim recompte fet pel Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, fet el 20 de novembre de 2013.

De l'última estadística fiable en mans del servei de Sanitat vegetal es desprèn que hi havia 58 municipis amb palmeres afectades i un total d'inventariades de 1.150. Aquesta xifra recollida al novembre del 2013 ja era el doble de la xifra calculada un any i mig abans, i ara està molt clarament superada. Batllori va admetre que la plaga estava controlada fins al 2011, que és l'any en què se'n van començar a conèixer els primers casos al Baix Empordà. Ara en el departament ja renuncien a mantenir-ne l'estadística de control. Ja són cinc les comarques gironines afectades (Alt i Baix Empordà, Gironès, Pla de l'Estany i Selva) i el principal focus se situa, en clar augment, a l'Alt Empordà.

Dues espècies afectades

La gran majoria de les palmeres afectades són de l'espècie anomenada canària *Phoenix canariensis*. En aquestes, el morrut n'afecta la valona, que és la part superior del tronc d'on surten les fulles, que es podreix i queda completament borat, fet que comporta el perill per a les persones, ja que pot caure. Per això, en les palmeres afectades cal tallar-ne la valona i destruir-la. L'espècie anomenada datilera *Phoenix dactylifera* suposa només un 1 per cent de les afectades però quan queden infectades, el problema és multiplica perquè, en aquest cas, el tronc també en queda afectat. Això obliga a fer una tala completa.

267 municipis afectats

El Departament d'Agricultura Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural ha mantingut un control estadístic força exhaustiu de l'afectació de l'escarabat morrut roig en les palmeres de del país fins a final del 2013. Des de llavors, s'ha abandonat el recompte per la impossibilitat de mantenir-lo al dia. En les últimes dades –ja clarament superades, segons admeten fonts del departament– són del 20 de novembre del 2013 i denotaven que hi havia dinou comarques afectades, vuit de barcelonines, quatre de la demarcació de Tarragona, dues de les terres de l'Ebre i cinc de les gironines. La xifra de municipis amb palmeres afectades era de 267 i les plantes afectades eren de 8.839, de les quals 1.150 eren a les cinc comarques gironines. ■